

عنوان مقاله:

پهنه بندی رودخانه کرخه از نظر قدرت خود پالایی

محل انتشار:

نهمین سمینار سراسری آبیاری و کاهش تبخیر (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

آرش آذری - عضو هیات علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه رازی

علیجان بافکار - عضو هیات علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه رازی

خلاصه مقاله:

یکی از مشکلاتی که در مسیر انتقال آب رودخانه ها با آن مواجه هستیم میزان آلاینده هایی است که بصورت محلول و یا مواد معلق در آب رودخانه موجودند. در صورتی که میزان آلاینده ها از ظرفیت پذیرش رودخانه بیشتر باشد باعث بروز مشکلات زیست محیطی، کاهش اکسیژن محلول آب و بهم خوردن مرفولوژی رودخانه و در نهایت مرگ تدریجی رودخانه خواهد شد. به همین دلیل اطلاع از وضعیت رودخانه از نظر ظرفیت پذیرش آلاینده ها کمک زیادی در کنترل الودگی و برنامه ریزی های آینده خواهد نمود. هدف از محاسبات خود پالایی پیدا کردن راه کارهای بهبود کیفیت رودخانه و افزایش توان خود پالایی رودخانه ها است. در این تحقیق حجم آلودگی که می تواند وارد رودخانه کرخه شود بدون اینکه مشکلات زیست محیطی ایجاد نماید برآورد شده است. به منظور بررسی خودپالایی رودخانه کرخه از چهار ایستگاه جلوگیر، پای پل، عبدالخان و حمیدیه که مستقیماً در حریم رودخانه کرخه به طور متوالی احداث شده اند استفاده گردید. آمار بلند مدت مربوط به پارامترهای دبی، عمق متوسط، سطح مقطع، سرعت متوسط در هر بازه، درجه حرارت آب و غیره از اداره کل امور آب استان خوزستان اخذ گردید. پس از اطمینان از درستی آنها، متوسط دراز مدت ماهیانه برای هر کدام از پارامترها محاسبه گردید در نهایت با استفاده از روابط موجود قدرت خود پالایی رودخانه طی این دوره آماری در بازه های متوالی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج بدست آمده حداکثر توان خود پالایی مربوط به بازه (1-2) (حد فاصل جلوگیر و پایه پل) به میزان 3164295 تن در روز و حداقل آن مربوط به بازه (3-4) (حد فاصل عبدالخان و حمیدیه) به میزان 1848180 تن در روز محاسبه شد که در همه این بازه ها این حداکثر توان در فروردین ماه و حداقل آن در مهرماه بود. بررسی جداول و نمودارهای تغییرات ظرفیت خود پالایی رودخانه کرخه در سه بازه موجود برای هر ماه بطور جداگانه نشان داد که در تمامی ماههای سال ظرفیت خود پالایی از بازه اول تا سوم به ترتیب کاهش پیدا می کند و علت این روند را می توان بعلافت افه شدن یک سری کارخانه های تاسیسات شیمیایی افزایش جمعیت و تخلیه فاضلابهای شهری و کاهش دبی رودخانه در طول مسیر به علت برداشت آب و وجود سد در مسیر رودخانه از جمله سد کرخه که باعث کاهش دبی در بازه های بعد از محل تاسیس سد می شود دانست. نحوه تغییرات ظرفیت خود پالایی رودخانه کرخه از بازه اول تا سوم در تمامی ماهها مشابه است بجز اسفند ماه که در بازه دوم با شیب بیشتری نسبت به بازه اول کاهش می یابد که به نظر می رسد آب شدن برفها در ارتفاعات حوضه آبریز رودخانه کرخه افزایش دبی را در بازه اول به همراه داشته که هنوز این مقدار افزایش دبی به بازه دوم نرسیده است و لذا اختلاف دبی در این دو محدوده در ماه مذکور بیشتر بوده که موجب اختلاف زیادی در ظرفیت خود پالایی رودخانه شده است.

کلمات کلیدی:

قدرت خود پالایی، رودخانه کرخه، پهنه بندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/38734>

